

IkäPLUS

Muistot
Aktiivinen elämä
Tulevaisuus

Uusi lehti

Tutustu!
2,45

Yhteiskunta

- Slow-tyyli - hidasta, mutta ole nokkela
- Sukututkimusvinkit
- Järvenpäässä on kylämummi ja -vaari

Ympäristö

- Pienhiukkaset sairastuttavat keuhkoja
- Ihana piha ja perhoset

Mieli ja kieli

- Huippumallin minän palapeli
- Kuorolaulu tekee hyvää
- Vienan suomalaiskylät - menneen kaiho ja todellisuus

Terveys

- Kansantauti diabetes - haluatko sen vai et?
- Vauhtipelit vahvistavat lonkkia
- Pulahda jumppaamaan!

Talous

- Potkukelkka sai pyörät - Esla Oy 80 vuotta
- Sijoita osakkeisiin yhä, neuvoo Erkki Sinkko

Harrastukset

- Huuliharppu on kiva soitin
- Tanssi, matkusta, pelaa...

Ruoka

- Tee, hunaja

Eläkkeelle
paratiisiin?

Anita Hirvonen:
Tule, tule vain
- selvin päin!

Muilutetun tytär
kertoo miljoonien
muidenkin tarinan

Harrastusmahdollisuudet
ovat erittäin runsaat.

Eläkkeelle paratiisiin?

Aurinkoa ja tropiikin lämpöä. Hyvää ruokaa ja hymyjä. Mukavia ajanvietto-mahdollisuuksia ja elintasoa eläkepäivillä edullisesti. Missä ovat eläkekaukomaan ruusujen piikit?

TEKSTI: JUHANI VÄKIPARTTA, PATTAYA, THAIMAA

Kiinteistöjen hinnat ovat tulleet Pattayallakin talouskriisin myötä alas 30-40 prosenttia, joten eläkkeellemuutto tropiikkiin on nyt edullisempaa kuin vuosiin, kertoo Jouni Ollila. Hänen yhtiönsä harjoittaa kiinteistönvälitystä, vuokraustoimintaa ja viisumi- ja lakineuvontaa.

Täällä Thaimaassa elän herroiksi, hymyilee Risto Karvinen (67).

Kävelemme Sabai Village 1-asuma-alueen päätieltä. Porttien ja vartijoiden taakse jäävät hälinä ja riisipellot. Päätien varren istutukset ovat tip top, yksi puutarhuri paraikaa hoitaa niitä kävellessämme ohitse. On hiljaista, taustalla varmaan sirisee muutama heinäsiirikka. Niihin tottuu tropiikissa niin, ettei kakofoniaa huomaa vaikka pinnistäisi.

Terävän sininen asuma-alueen uima-allas hohkaa taustalla vitivalkoisine aurinkotuoleineen.

Tropiikin unelmaan pääsemiseksi ei tarvitse olla miljonääri.

Shellille 30 vuotta Ruotsissa rekkaa ajanut Karvinen kertoo, että naapuri on paraikaa myymässä 136 neliön taloaan, ja hintapyyntö on noin 75 000 euroa.

Tontti on hieman yli 300 neliötä, eli takapihalle saa vielä mahtumaan pation grilleineen.

Talon ylläpitoa Karvinen kehuu täällä vaivattomaksi.

Voi halutessaan vain pyöritellä peukaloitaan, yhtiövastikkeeseen kun kuuluu myös oman pihan kukkien ja nurmikoiden ylläpito.

Alueella on myös 24 tunnin vartiointi, vakuutukset, ja kunnossapitohenkilökunta käy säännöllisesti laskemassa viemäreihin vettä ja tarkis-

tamassa ilmastointilaitteet Ruotsissa ollessani.

Yhtiövastike on tosin thaimaalaisittain korkea, noin 70 euroa kuussa.

Sabai Villagessa, toisin kuin pohjolassa, tunnetaan naapurit hyvin.

He ovat kaikki järjestään suomalaisia tai ruotsalaisia.

Uima-altaalla juhlietaan porukalla syntymäpäiviä, ja silloin tällöin menään jonnekin vaikkapa merenrantaravintolaan juhlaillallisille.

Arkea tulee vietettyä uima-altaalla. Karvisen elämäkumppanilla Anne Lundgrenillä on kahdeksan huoneen majatalo tunnin moottoripyörämatkan päästä Baeng Sanissa. Siellä tulee käytyä tiuhaan.

Myöskään australialainen Penny Morton (64) ei valittele olojaan Pattayan siistimmistä rannoistaan tunnetulla Jomtienillä.

Hän omistaa pari kerrostaloasuntoa merinäköalalla. Oppirahat jouduin maksamaan asunnonvuokrauksessa.

Eräs vuokralainen lähti laskut maksamatta, ja asunnosta oli kadonnut myös tavaraa. Sitten olen tutustunut luotettaviin kiinteistönvälittäjiin, joiden kanssa tämän tyyppisiä ongelmia ei pitäisi päästä muodostumaan, Morton pohdiskelee.

Morton käy vapaaehtoisena leikkimässä läheisessä orpokodissa 3-5-vuotiaiden lasten kanssa neljä kertaa viikossa. Hän asuu Pattayalla yksin.

Olo ei tule kuitenkaan yksinäiseksi, koska hänellä on aktiivinen ystäväpiiri suomalaisia ja ruotsalaisia naisia, joiden kanssa käydään syö-mässä hyvin ja jutellaan maailman menosta.

– Kotimaahan minulla ei ole ikävä. Kahvihampaani kolottaa kyllä joskus australialaisen suosikkikahvini perään, Morton kertoo.

Turvallisuus varmistamalla

Vieraassa maassa ja kulttuurissa elämisessä on toki omat haasteensa:

Pattayan liikenne on eksoottista, siellä on syytä olla tarkkana mopojen, pakettiautotaksien ja liikennesäännöistä piittamattomien autoilijoiden suhahdellessa ohitse.

Asunnon remontoimisessa on myös syytä varautua kirjallisilla sopimuksilla, kärsivällisyydellä, omalla aktiivisella valvonnalla ja kotimaata al-

Thaimaan Suomalainen

haisemmilla odotuksilla lopputuloksesta.

Vieraalla maalla asumiseen sisältyy myös jonkin verran paperisotaa: viisumihakemusten ja viisumimatkojen järjestelyä ja vakuutusasioiden järjestelyä.

Terveystenhoito sen sijaan on Thaimaassa vaivatonta, kun vakuutukset ovat kunnossa. Rahalla saa erinomaista hoitoa sitä tarvitessaan.

Ostamisessa on aina riskejä

Pattayalta on ostanut asunnon parituhatta suomalaista. Ulkomaalaisia asuu pysyvästi kymmeniä tuhansia eri puolilta maailmaa.

Pattayalta löytyy suomalaista baaria, kirjakauppaa, sauna, sukellusliikettä, klubia ja karaokea. Suomalaisyhteisö on Pattayalla tiivis.

– Täällä on jokaiselle jotakin, kertoo kiinteistövälitysyritys Hans Lankari Co. Ltd:n toimitusjohtaja Jouni Ollila.

On tukku golfkenttiä sekä vaikka mitä urheilumahdollisuuksia sukel-

– Suomalaisella yhteisöllä on suuri merkitys. Sen todistaneen jo julkaisemamme neljä kertaa vuodessa julkaisema Thaimaan Suomalainen -lehden suosio”, analysoi Juhana Keronen.

► ► ► tamisesta ja muista vesiuhrilula-jeista mikroautoiluun ja laskuvar-johyppyyn. Ihmisiin tutustuu mm. ulkomaalaisten klubin, Pattaya Expats Clubin kautta. Klubilla on myös erillinen suomijaosto.

Tästä asuintalosta löytyy vartiointi, huoltomiehet ja siivoojat. On uima-allasta talon katolla merinäköalalla ja kuntosalia.

Tuliterissä asunnoissa on prameat kylpyhuoneet ja valmiit keittiöt. 49 neliön yksión hinta on noin 37 000 euroa ja 76 neliön kaksio 83 000 euroa.

Asunnon ostossa ulkomailla on syytä käyttää lakimiestä ja mahdollisesi myös kiinteistönvälittäjää. Ei olisi ensimmäinen kerta, kun juuri maahan saapunut maksaisi asunnostaan tolkkuttoman ylihinnan tai jopa tulisi huijatuksi rahoistaan.

Hans Lankarin kiinteistölehdessä oppii, etteivät kaikki omistajina esiintyvät ole omistajia.

Kerrostaloasunnon voi laillisesti omistaa ulkomaalainen, kunhan taloyhtiön ulkomaalaisomistus ei ole yli 49 prosenttia. Tämän tyyppiset asiat selvittää maarekisteristä laki-

laiset eivät voi omistaa maata. Lain-säädäntö ja sen valvonnan tehokkuus on vaihdellut vuosien saatossa.

1990-luvun lopussa Aasian kriisissä monet talot jäivät keskeneräisiksi betonirungoiksi, ja niihin sijoittaneet menettivät rahansa.

Tilanne ei ole täällä nyt yhtä paha kuin silloin, mutta jotkut projektit ovat vaikeuksissa.

Riskinsietokyvyn pitää olla aika lailla tapissa, jos aikoo sijoittaa asuntoihin, joita myydään pelkillä markkinoitietiesitteillä, eikä edes kivijalkaa ole aloitettu.

Turvallisinta on ostaa valmis talo tai asunto, varsinkin taloyhtiöstä, joka on ollut olemassa joitakin vuosia. Silloin näkee, kuinka taloyhtiön kunnossapidossa huolehditaan.

Ollila kertoo, että vasta viime vuonna saatiin asuntoyhtiölakiin muutos, että yhtiövastikkeiden maksamatta jättämisestä seuraa omistajalla ongelmia.

Aiemmin monet omistajat jättivät vastikkeensa maksamatta, ja se joh-ti talojen rapistumiseen, mikä on helppo nähdä vanhempia condominiumumeja Pattayalla katsastaessaan. Nyt tähän näyttäisi olevan tulossa selkeä myönteinen muutos.

**"No, onko kaukomaan ruusussa piikkejä?
Toki on. Moni asia voi mennä pieleen
– ja väistämättä meneekin ennen pitkää.
Lopulta kaikki menee hyvin päin."**

Hinnat ovat tulleet Pattayalla talouskriisiin myötä alas 30-40 prosenttia, joten pitkällä tähtäyksellä nyt voi olla hyvä hetki ostaa, analysoi Ollila.

mies.

Talon omistus sen sijaan tapahtuu yhtiön kautta, jossa on mukana thaimaalaisia omistajia – ainakin nimeksi, koska Thaimaassa ulkoma-

Penny Morton ikävoi kotimaastaan Australiasta korkeintaan lempikahviaan. Pattayalla hän on asunut kolme vuotta. Yhteyttä ystäviin kotimaassa hän pitää netissä Facebookilla.

Niinpä Hans Lankarin lehden neuvo on yksiselitteinen: Älä sijoita Thaimaaseen enempää, kuin olet valmis menettämään.

Soi Suomelta suomalaisväriä

Jomtien neljännellä poikkikadulla, soi 4:ltä löytyy suomalaisväriä. Siellä on suomalaisomisteinen baari, sukellusliike ja kirjakauppa.

- Katua onkin ruvettu kutsumaan Soi Suomeksi. Tänne tullaan tapamaan kavereita ja tutustumaan uusiin", selventää Juhana Keronen, Thaimaan suomalaisen kirjakaupan omistaja.

- Suomalaisella yhteisöllä on suuri merkitys ulkomailla. Sen todistaneen jo julkaisemamme neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Thaimaan Suomalainen -lehden suosio. Myös verkkosivumme thaimaansuomalainen.com ovat olleet varsin suosittuja.

Niin lehden kuin netin kautta voivat suomalaiset ilmoitella omista tapahtumistaan ja markkinoida omien yritystensä palveluja ja tuotteita toisilleen, kiteyttää Keronen.

Olin perustajajäsenenä Thaimaan Expats Clubin suomijaoksessa kolmen vuotta sitten. Toiminta on ollut siitä lähtien aktiivista - yhteisen huvipidon lisäksi teemme myös hyväntekeväisyysprojekteja, kertoo Ossi Viljanen, suomijaoksen puheenjohtaja ja golfvalmennusta tarjoavan Ossi Golf Co. Ltd:n toimitusjohtaja.

Viljanen kertoo, että suomijaos on juuri tukenut vähävaraisen thaimaalaisen pikkupojan tärkeää leikkausta sairaalassa.

Useimmat suomalaiset ovat itse asiassa muuttolintuja: he eivät asu pelkästään Thaimaassa, vaan tulevat Suomeen nauttimaan kesästä.

Kylmän, märän ja pimeän ajan he mieluusti viettävät Thaimaassa. Jotkut tulevat takaisin jo elokuussa, toiset loka-marraskuussa. Suomeen palataan mökkeilemään hyvän sään aikaan touko-kesäkuussa. ■

Asiakas nro 067

Ennen oli potilaita. Nyt palveluhenkisesti asiakkaita. Ennen painotettiin vuosien mittaan syntyvää ja koko ajan kehittyvää potilas-lääkärisuhdetta. Sellainen hömpötys on pantu rosakoriin.

Katsoin pari viikkoa sitten telkkari-ohjelmaa jonkun terveyskeskuseen odotustilasta. Seinällä keskeisellä paikalla komeili jonotustaulu. Siinä luki numero 067. Sitten taulu alkoi vilkkua, mikä tarkoitti asiakkaan vuoroa mennä keikkalääkärin "vastaanotolle". Mietin, tarkoittiko numero 067 varmasti ihmistä? Kun lehmälläkin on omat nimensä.

On selvää, ettei mikään kunnan lääketieteellinen hoito onnistu, jos potilaiden sijaan hoidetaan pelkkiä numeroita ja ns. vastaanotolla tohtori räplää lähinnä tietokonettaan. Kun kauppatieteiden maisterit ja tietokonenörtit määräävät hoitojen ja asiakaiden marssijärjestyksen ja budjetit, ei ihmisläheinen lääketieteellinen hoito voi onnistua.

1970 - 80-luvuilla arkkitehdit määräsiivät terveydenhuollosta. Jokaiseen pieneenkin kylään pykättiin toinen toistaan hienompi terveyskeskus ja viereiselle tontille KELAn komea punatiilirakennus. Silloin arkkitehdit määräsiivät tahdin.

Hienoihin terveyskeskuksiin ei vain ole saatu lääkäreitä, vaikka tilaa ja laitteita on varmasti 20 miljoonalle "asiakkaalle". Hyvät kutsumuslääkärit karttavat näitä arvauskeskuksia. Lääkärit voivat olla hölmöjä, mutta eivät tyhmiä.

Jo vuosia on vatvottu keinoja, millä "lääkäripula" saataisiin kuriin. Pula alkoi silloin, kun vanha toimiva kunnanlääkärisysteemi romutettiin. Mukamas vanhanaikaisena. Sitten marssitettiin arvauskeskuspalatseihin terveyskeskuslääkäreitä. Ja koulutettiin taas lisää lääkäreitä. Sitten kokeiltiin ns. omalääkärisysteemiä. Siitä ei tullut mitään, kun omat lääkärit vaihtuivat alinomaa.

Nyt on keksitty mukamas hienona uutuuksena lääkäri-sairaanhoitaja pari.

Toimin 17 vuoden ajan VR:n "oto-lääkärinä" Jyväskylässä ja Pieksämäellä. Kummallakin paikkakunnalla pärjättiin vain yhdellä sairaanhoitajalla. Potilaita oli jopa parisen tuhatta, koska VR:n henkilökunnan perheenjäsenet hoidettiin myös ilmaiseksi. Sitten homma romutettiin. Mukamas vanhanaikaisena. Vaikka tehokkuus oli ainakin kymmenkertainen nykyiseen systeemiin verrattuna. Nyt pyörä on keksitty taas uudelleen!

Usein väitetään, että tarvitaan paljon henkilökuntaa, laitteita ja tietokoneita, koska "lääketieteestä on tullut niin vaikeaa". Koska se on "niin vaikeaa ja monimutkaista", nuoret lääkärit eivät "uskalla" mennä töihin terveyskeskukseen, jossa joutuisi itsenäisesti ottamaan vastuuta potilaista. En usko, että lääketiede olisi tullut vaikeammaksi kuin esimerkiksi 1950-luvulla. Sehän on muuttunut paljon helpommaksi ja jopa yksinkertaisemmaksi. Tähän on useita syitä. Lääkkeet ovat valtavan paljon tehokkaampia, esimerkiksi antibiootit, särkylääkkeet ja masennuslääkkeet. Tautien syyt tunnetaan 100 kertaa paremmin kuin vielä 50-luvulla. Tietoa taudista on valtavasti. Usein aivan liikaa.

Ehkä suurin vika nykyiseen terveydenhuollon kaaokseen on sittenkin päättäjissä. Kun ei pystytäkään tai haluta katsoa kaaosta, niin keksitään lähes viikoittain uusia malleja.

Milloin tarvitaan maahan 20 terveydenhoitopiiriä, milloin omalääkärisysteemiä.

Nyt taas tarvitaan 40-60 terveydenhoitopiiriä.

Milloin tarvitaan yksityistämistä, milloin keikkatyöläisiä, milloin venäläisiä lääkäreitä hoitamaan reppanat vanhukset ja etenkin itäsuomalaiset... Piiri pieni pyörä. Lapset siinä hyörii.

